

30 ՀԱՐԱ

ՄԷՃՄՈՒՄԻ ԱՆՊԱՐ

ՀԱՐԱ 30

DIRECTION DU JOURNAL

MEDJMOUA-I-AHBAR

65, Grand'rue de Péra, Taksim, 65

Ս.ՊՈՆԷՆԻ ԶԻՅԱԴԷԴԻՆ ԵՄԵՆՅԱՆ
Խմբագրի խմբ. Դրոճ 60
Փարսա խմբ. 85
Մեմբերի ԷճԵԼՅԱՆԻ Խմբ. Ֆրանգ 20

ԶԱՐԵՆՊԻՇ ՎԷ ԶՈՒՄԱՆ ԻՐԻՇԻՍԻ

ԿԻՆԵԼԵՐԻ ՆԵՐՈՐ ՕԼՈՒՆՈՐ

Իլանթր խմբ. սպրեմ բաղադրվող :

مجموعه اخبار

يك اوغلي قديم جاده سي نورمو

ՆՈՐԻՆ ԳԵՐԵՐԶԱՆԿՈՒԹԻՒՆԸ ԱՄՆՆ.

ՊՕՂՈՍ Պ. ԺԳ. ԹԵՐԶԵԱՆ ԶՄԱՆՈՒՄԻ ՄԷՃ

Բաղձանքն ու ձգտումը զոր ամենի-
մաստ Արարչագործը մարդու սիրտին մէջ
տնկած է ստեղծագործման բուռն, այս
տիեզերքի հրաշալւան, գոհարազարդ ար-
ձանին, հանութեան երկրագնդին մակերեսին
վրայ գտնուած շնչաւոր թէ անշունչ, մեծ
թէ փոքր համայն արարածներու դասա-
կարգին իրանապատ էակին, ստեղծածա-
յին ամենակարողութեան բովանդակ ան-
հասկառարեւութիւններուն՝ ցայտուն պատ-
կերացումն եղող և յատկանշող անհատին,
մարդուն երեւակայութեան տակ չինկած
հրաքանչ ամեն յատկութիւններուն՝ Գրու-
թործողը և չուէկտը համարուելու նախա-
պատուութիւնը կը վայելէ անվիճելիօրէն:
Այո՛, այս բաղձանք կամ ձգտումը՝ Աս-
տուծոյ պարգեւներուն և մարդուն բարո-
յական վերելքին խտացումն է. այս
եղած է մարդու մեծութեան, հիմնաքա-
րը, անմահութեան ճանապարհը քաղա-
քակրթութեան խթանը, և համաշխարհա-
յին հսկայ յառաջդիմութեան մակարդակը:
Աւանց տարբար պիտի ունենար լծա-
ցած դիրք մը, ինկարեւր թո՛ւր մը, շա-
տած կամք մը, վարանակ և ստորնացած
բարձրութիւն մը:

Սակայն որքան աւելի պիտի ըլլայ մար-
դուն ուրախութիւնը, որքան ծայրաստի-
ճան երջանկութեամբ յղկացած պիտի ըլ-
լայ նա, երբ իր ամենախախտութեամբ և
սրտի բռն ուրիշութեամբ տենչացած բանին
տիրացած ըլլալու իրականութեան՝ առջեւ
գտնուի. այն առեւն բանականութեան այս
մեծ յաղթանակը ըմբռնելու գիտակցու-
թեամբ սողորոտած, անոր էութեան խո-
րեքէն զգացումներու և գաղափարներու
հեռագեղեցիկ ծայր կոտան, որոնք որ-
քան խուռն այնքան ալ անքաղաքութիւն
ընտրող մ'ունին իրենց մէջ, և մարդու
սրտին վրայ կը ճնշեն. Իսկ մարդը իբր
փոխադրուած անդրիլիքութեան երանութեան
հովիտները, և կարծես անմահութեան
տաղաւկացած, այդ սուրբ բեռը սիրտն
դուրս պտուղկալու համոզումով լիաթոք
բերանը կը բանայ. ո՛հ, սակայն ուրիշ
բան դուրս չծայլէր, բայց միայն վառ
ուրախութեան և գոհունակութեան աղա-
զակ մը:

Ահա վերջին Կաթողիկոս-Պատրիարքի
ընտրութեան առթիւ Հայ-Կաթողիկէ հա-
տարակութեան զգացած ուրախութիւնը
այն դասակարգէն էր, նա՛ տասնեակ մը
տարիներէ ի վեր, սա վերջին ընտրութեան
արդիւնքին բուն կը բաղձար, տեսաւ
վերջապէս իր փախալին պատկան երջան-
կութիւնը, Աւարտեցաւ ընտրութիւնը և
Հայ-Կաթողիկէ հասարակութիւնը ունեցաւ
իր Հովուապետը. Ն. Սրբազնութիւնը՝
Ամեն. Գերեջ. Հոգեւոր Տէր Տէր Պօղոս
Պետրոս ԺԳ. Վեհափառ Կաթողիկոս-
Պատրիարք Տանն Կիլիկիոյ Թերեւս ոչ
մէկ ընտրութիւն մինչեւ ցարդ այսքան
համազգային և համաշխարհային համակիր
գաղափարներով ժողոված չէ երբեք, և
հետեւաբար մէկէ աւելի պատճառներ ու-
նինք հաստատելու որ այն ընտրութիւնը

լոկ աստուածային թելադրութեամբ եղած
է, ուստի և Նախահաճութեան ամենա-
զօր ձեռնտուութեամբ իրաց արդիւնքը
հանրութեան բաղձանքը պիտի իրակա-
նայնէ:

* Սակայն այս յաջող ընտրութեան
առթիւ եթէ ամբողջ ազգը ուրախացաւ,
մեր Հասարակութեան, Զմեռեան Միա-
բանութեան ուրախութիւնը կրկնապատիկ
եղաւ. Զմեռեան Միաբանութեան, որ
նոյն ազգին անդամներէն կազմուած է, և
նոյնին ծոցը իրեն պատկանած դիրքը գը-
րաւած է: Եթէ ամեն ազգային չափազը-
ղուեցաւ ընտրութիւնովս, այս Հասա-
րակութիւնը աւելի ևս պիտի շահագրգը-
ուէր Ն. Գերեջանկութեան անձով, որ
իր Վերին և Ընդհանուր Մեծաւորն է: Սա-
կայն երեւակայելու է այն ջինջ ցնծու-
թիւնը և եռանդը որ համակցեց Միաբա-
նութեան կեդրոնի շրջանակները, երբ
քաղցր արձագանքը ծաւալեցաւ որ Ն.
Ամեն. Գերեջանկութիւնը գոյելի և խոր-
հրդաւոր բացորոշումով Մայրաքաղաքս պի-
տի այցելէ: Պիտի բարձրանայ Լիբանանու
գագաթը, որ իր առաջնաշնորհ նախորդ-
ներուն չիրմին այցելէ: Երանաշնորհ Ար-
քանանքներու, Բարսեղներու, Միքայէլնե-
րու և Գրիգորներու պարտ ու պատշա-
տանքն ու պատիւը ընծայէ, և անոնք
նուիրական անձինքն նեւ մենախօսելով,
ուսնի ժողովուրդին կարիքը, և ազգը եր-
ջանկայնելու և ձեռնհասօրէն կառավա-
րելու գաղափարը: Պիտի բարձրանայ վե-
րերը՝ որպէս զի վերադարձին Ազգը զին-
քը ընդունի աստուածային պատգամը ո-
րոտալով. «Ո՛վ է սա որ զիմեալ գայ յե-
ղեմայ... և ի վերայ լերինդ բարձու Ա-
ւետարանիդ Սիոնի, բարձրացող զբար-
բառ քոյ Աւետարանիդ Երուսաղէմի. ա-
հաւասիկ Տէր Տէր գայ զօրութեամբ և
բազուկն տէրութեամբ իւրով, անաւա-
սիկ վտարէ իւր ընդ իւր և զօրք առաջի
նորա, իբրեւ հովիւ մի հովուեացէ զսա-
ղիս, և բաղկաց իւրով ժողովեացէ զգա-
ւին և ի ծոց իւր կրեացէ զնոսա, և միտ-
իւր լիցի յղեաց»: Պիտի գայ Զմեռ, և
պիտի վերելակէ Լիբանան, այն տեղ ուր
հին օրէնքի հողեւունջ Տեսնող — Մար-
գարէնը, աւելին զկովման և խանդի ան-
սանձ բորբոքման մէջ, հողեկան յախուռն
տագնապէ մը պաշարուած, հողեցունց
զերզմայնումով դիւրեւած, Աստուածու-
թեան խորին խորհուրդներուն մէջ մկը-
ճուած, անպատու, բարձր և չեմ գիտեր
ինչպիսի բաւերով որակելի հողեբանու-
թիւնէ մը ընկած, կ'ուզէին արտայայտել,
խօսք կը պակսէր սակայն, այն ասեւն ճա-
րանատ համապատասխան նմանութիւն մը
կ'որոնէին, և անա հողեով և արտով
կ'ընծայուէին Լիբանանու բարձունքին,
և ասով անշուշտ խորհրդական հրճուանք
մը կ'զգային գէթ բան մը ըսել կարենալ-
նուն համար:

* Ուստի Յունիս Ծին (ն. տ.), Կիրա-
կի օր կանուխ, Յրանս. չղեկաւ մը խա-
րիսի կը նետէր Պէյրութ նաւահանգստին
մէջ, սակայն սոյն պահուն քաղաքը տա-
կաւին ինքնամիտի վիճակի մէջ գտնուե-
լուն պատճառաւ, հանգէն իր չբեղու-
թեան մէջ չնստեցնելու համար, տեղ-
ւոյն ժողովրդապետը և տեղացի երեւե-
կներէն պատուիրակութիւն մը նաւ փու-

թալով, կանխիկ բարի գաղտնա կը մաղ-
թեն Նորին Գերեջանկութեան, և կ'ա-
ղաչեն որ քանի մը ժամ յապաղէ դուրս
ելլելը մինչեւ որ քաղաքը զիշերային թմ-
րութենէն սթափի:

Սրբուած պահուն քարափը արդէն
խուռն բազմութիւն մը դիրքուած էր, բո-
լոր տեղացի ազգային հարուստներ, երե-
ւելիներ և իշխանաւորներ հոն ժամանե-
րին. ամբողջ կառքերը վարձուած էին
յառաջադէպ, կուսակալ փաշան, Յրանս.
և Իտալ. հիւպատոսները և Լիբանանու
կառավարիչ Ե. Յրանս փաշան իրենց Ա.
Թարգմանիքը զրկած էին: Հայոց առաջ-
նորդը անձամբ եկած էր, Մարտի եպս. ը.
Փոխանորդը զրկած էր. իսկ բաղմաթիւ
օտար եկեղեցական անձնաւորութիւններ,
և եկեղեցական հաստատութիւններու պե-
տեր ներկայ էին:

Ոստիկանապետը՝ ոստիկաններով և ոս-
տիկան-զինուորներով և զաւստ. ընդհ. հր-
ամանատար փաշան զինուորական վաշ-
տով մը նոյնպէս քարափ իջած էին: Երե-
ւելիներ, պետական բարձրաստիճան պաշ-
տօնատարներ, որոնց հետ էր նաեւ Առա-
քելական Նուիրակին փոխանորդը, Պետա-
կան մակոյկով մը կը յառաջեն մինչեւ չո-
ղեմա Ն. Գերեջանկութիւնը ցամաքա-
ռաջնորդելու համար, և այսպէս զօրաց
զինուորական պատիւներու և բարեկենտ
մէջ, և խուռնորմ բազմութեան խելայեղ
աղաղակներու և կեցցէներու ձայնով ըն-
դունուեցաւ Նորին Գերեջանկութիւնը:
Պատրիարքարան-Առաջնորդարանի սրահին
մէջ պատճառարեւութիւններ և բարի գա-
լուստի ուղիերէնք տեղի ունեցան: Նոյն
և հետեւեալ օրը պաշտօնական այցելու-
թիւններ կատարուեցան փոխադարձաբար,
կուսակալ և Յրանս փաշաներուն, Յրանս.
և Իտալ. հիւպատոսներուն, Առաք. Նուի-
րակին, Մարտի եպս. ին և ուրիշ բարձր-
աստիճան իշխաններուն և եկեղեցական-
ներուն, որոնք երկրորդ անգամ այցելու-
թիւնը անձամբ դարձուցին:

* Յունիս Ծին Դ. օր առաջին կա-
ռախութեամբ Լիբանան ելելու դիմումով
Պէյրութէն կը մեկնէին Գարնանաղուրծ օ-
րերուն մէջ Լիբանանու պարզած մոզու-
թիւնն ու գեղեցկութիւնը բացատրելու
ձեռնամուխ ըլլալ, անիրականանալի ձեռ-
նարկ մ'է. ասոր վրայ գաղափար մը կաղ-
մելու համար պէտք է զայն ճաշակել. սոս-
կայն այս տարի բացառիկ գեղեցկութեամբ
մը չափ աւելի զմայլելի հրապարկ մ'ունէր
նա հոս: Առաւօտեան հեշտօրօր զիւրիւր
Լիբանանու Աստուածատունէն մայրիներուն
թոյր ու բոցով համեմատած լեռն ի վար
կը սուլէ: Գարնան սիրահարը, թուշոց
բանաստեղծը, իր քաղաքը երբեք թա-
ւուտ անտառներուն խուլ սօսափիւնին
հետ, հեղաճառ առուակին կարկաչին հետ
խառնելով, նորիկ Հովուապետին դրուա-
տիքը կը հիւսէ կարծես: Իր բարձրաբերձ
լեռներու շարքը լուրթ կանաչներով պա-
րուրուած կիսաբոլոր շրջանակ մը կաղմե-
լով Պէյրութի շրջադին, Ն. Գերեջան-
կութեան գլխուն շուրջ յաղթական պսակ
մը կը բոլորեն: Մինչդեռ օրուան մեծ
Աստղը Սանայիի ետեւէն խիզախօրէն կը
բարձրանայ, կառախուսած կը մեկնի ձիւ-
նի: Արդէն Սուրբական երկաթուղիայ ըն-
կերութիւնը, աղբեցիկ ազգայնոց միջամ-

տութեան վրայ, Ն. Գերեջանկութեան
և պարագաներուն համար ուրոյն կառա-
սենեակ (սայօն-վակօն) մը արամադրելի ը-
րած էր: Եւ Յրանս փաշան Պէյրութանի
գայմազամին հուաքաւ ըլլալով որ պատ-
շաճ մեծարանքը ըլլուի, գայմազամը ան-
ձամբ Պէյրութ իջած էր, և ընդունեց Ն.
Գերեջանկութիւնը պաշտօնական կերպով
կայարանի մէջ, և մեկնեցաւ կառախու-
սը կեցցէներով:

Ճիւղի հասնելուն, տեղական զինուո-
րական ջոկատ մը բարեւի կեցած էր, և
Ղաթիբեան նուազախումբը սկսաւ վառ-
երգեր հնչեցնել: Ն. Ամենապատուութիւնը
նախ կառավարատուն առաջնորդուեցաւ,
հոն պաշտօնական ձեւերէ և բարի գա-
լուստի մաղթանքներէ հետեւ, զնաց էմիլ
Պօղոս պէյ Մանուկեանց սպարանքը, ո-
րոնք երեւելի և հարուստ ազգայիններ
ըլլալով, զինքը ճաշի հրաւիրած էին: Ծա-
շարանք լի էր ազնուականներով, հրա-
ւիրուած էին նաեւ գայմազամը, Մարտի
կաթողիկոսը Ամեն. Ելի Հօւվէյկ, որ իր
փոխանորդ Մօնս. Ժ. Նէճմին զրկեց,
Լազարիսներու Խնթուրայի գիշերօթիկ
դպրոցին Մեծաւոր Հ. Սալիէ Ժ. և ու-
րիշ իշխաններ ու մեծամեծներ: Մեծանաց
սեղանը աւարտեցաւ ճառերով և ուղերձ-
ներով, որոնց մէջ Հ. Սալիէ Ժ. ին և Ե-
միլ Պօղոս պէյին բաժակաճառերը զնախ-
տելի և փայլուն գիրք մը կը դրաւէին:

Մեկնելով ձիւուր զինուորներու ընկե-
րակցութեամբ՝ Ելալ Պօղոսը Մարտի
կաթողիկոսարանը և հոն սիրալին ընդու-
նեւութենէ և երկու կաթողիկոսներու մի-
ջեւ փոխադարձ մտերմական վերաբերու-
ման և ժամի մը չափ պատուասիրութենէ
վերջ ուղղուեցան դէպ ի Զմեռ:

(Երանուակելի)

ՄԵՅԵԱՀԱԹԽԱԹԸՐԷԼԵՐԻ

(4782 Ն. տան տէլամ)

Մայիսին Զինծի ճուռ կիւնիւ, եանի
Մերսինտէն հարէքթիլիզին ֆլրտաւ
կիւնիւ, ալաֆ, սաաթ Եոթ Իսկէնտէրուա
վասըլ օլտուգ: Մերսին Յրանսը զօնս-
լօսը, Կ-Բաթիլիգ. էֆ. նին օրաւա վասըլ
օլաճաղընը էվլէլէն Իսկէնտէրուա Յրան-
սըլ զօնսօլօրնա պիւտիլմիլ օլտուղըն-
տան, վասըլմըլ տահա հէնուգ տուրմուշ
իքէն, զօնսօլօլ՝ պէհանը ըլսմը խօշամէ-
սիլէ կէլտի: Այ սօնրա Իսկէնտէրուա էր-
մէնի մէրնասաւը Տ. Գրիգոր քյ. Մինաս-
եան՝ օն նէֆէր աշխարհական իլէ մուվա-
սըլիլ իթթի: Պէյլան ժողովրդապետիմը
Սահակ Վ. Քէշիշեան, Կ-Բաթիլիկին Իս-
կէնտէրուա Յրանսը վասըլմըլ օլտուղըն
պա թէլէլիաֆ պիւտիլմիլիլիստէն,
միւմաթիլիլ իւշսաաթ սօնրա վասըլ օլտու-
լիլ հէրմէն հէնուգ պիւր աիկիլի թայնի
օլունմալըլ օլտուղընտան, սէր զօմիւէր,
պիւր զալ զաթ իլէ պիլիլէթոէ վասըլա կէ-
լէլէք, ըլսմը խօշամէսիլի իյֆա իյլէթի:
Կէլէնլէրէ չուրուպ վէ սաիր սօղուգ մէշ-
լուպաթ իքթամ օլունուեօրսը: Պա թա-
րաֆլարտա հէրաթիլ հալա ֆէվլէլտաէ
սիր: Էօլլէտէն սօնրա Եիշմանեան էֆ.:
Պէյրութի գաւառ պիւր ընթացաթիլ իսկէն

Զինված՝ Օր. Հ. Նազարեանին, ի գ-
մալը՝ իւլուժ իւէ մէքթէպտէն չըգտըզ
միւնասիպէթէ զսեթ միւնասի պի-
նուիքը վէ չակիրասունն թէզսանի իթ-
սիքէրի ձևիք Հայապոնէ» պսթէսիյ-
ւէ խիթամ վերիմիշ տիր Պունտան սոն-
րա Կ-Իսթրիգ էֆ. հապէթէրի ամիտէ.
քի մէաւտէ պիր նութգ իրաւ իթմիշ
տիր. «Պու կիւնքի ինթիթէն մէմիւն
օլտոււ, թէնէքքիւր իտէրիմ: Պու գըզլա-
տասրիւ մէարիպիլի զիճուտէ կէթիթէն միւն-
թէրիմ Մայրապիտէրիմիզին աշ ու զայ-
րէթէրի շայիանը թագտիր տիր Բէզա-
ւիք պէրայը համիթթ զայթալըզըն տէ-
րէօլտէ իթմիշ օլան Մագաստար Պոզու-
էֆ.նին շու խըտմէթը համիթթ քսարանէ.
սի շայթսթէի մէմիւնիթթ վէ թատիթէ
տիր — Իւլուժ վէ թէրպիյէ, ինսանիթ-
թին էսաւը օլուպ, ուրի բուհանի վէ տի-
կէրի միլի իքի գըսմա միւնգսմէ տիր
վէ աննազ պու իքի գըսմըն թասիթիյէ
ինսանտա քէմալ հասըլ օլապիլիւր, բու-
հանի իւլուժ ու թէրպիյէ իւէ միլի իւլուժ
ու թէրպիյէ՝ պիրպիրնէ մուզայթը օլմա
հըպ, ինսանտա պիրնիսի օլմաորըզ հալ-
տէ, իթնիսիսիթթ թէնէարի զայպ օլուր, ի
ինսանիթթին մազսէտի հասըլ օլմուժ օլմազ
Միլի թէրպիյէ՝ նէր քէսին մէնսուպ օլտըզ
միւնթի սէվմէք, օ միւնթէ մասսուս օ-
լան շէյէրէ, մէսէլա քէնտի քիլիսմիսինէ
յիւնիւրէ, ինսանա, թարիթէ թիայթթ իթմէ
տիր: Պու տա, պիրնիսիսի գատար էլըզ
վէ էնէմ տիր: (Շահիրսանա խիթապէն
Միշ, սէվկիլի չոճուզլար, պու մէքթէպ-
տէ ալաըզընըզ բուհանի վէ միլի թէրպի-
յէի, կէրէք մէքթէպտէ պուլընտըզըն
միւնտսթիթէ վէ կէրէք մէքթէպտէն չըզ-
արգտան սօնրա, թէմասիյէ մուհաթագ-
տան վէ պուլընտար ըրայթթիտէն աղա կ-
րի սուլումսըն: Իլիտիսըրմ վէ կէրիթի
հօրըմ քի, մէթիլպտէն չըզանլարտա
պալըզընըզ իւլէրինտէ, ալմըլ օլտըզ
թէրպիյէ բուհանիթէ գալմասթ: պու
նէր ճիւթթի թէնէսիթթ օլունուր: Մէ-
թէպտէն չըգտըզտան սօնրա տախի ռիգ-
միւնթէպիլիլէրնիթէք սըտգ ու մուհապիլի

